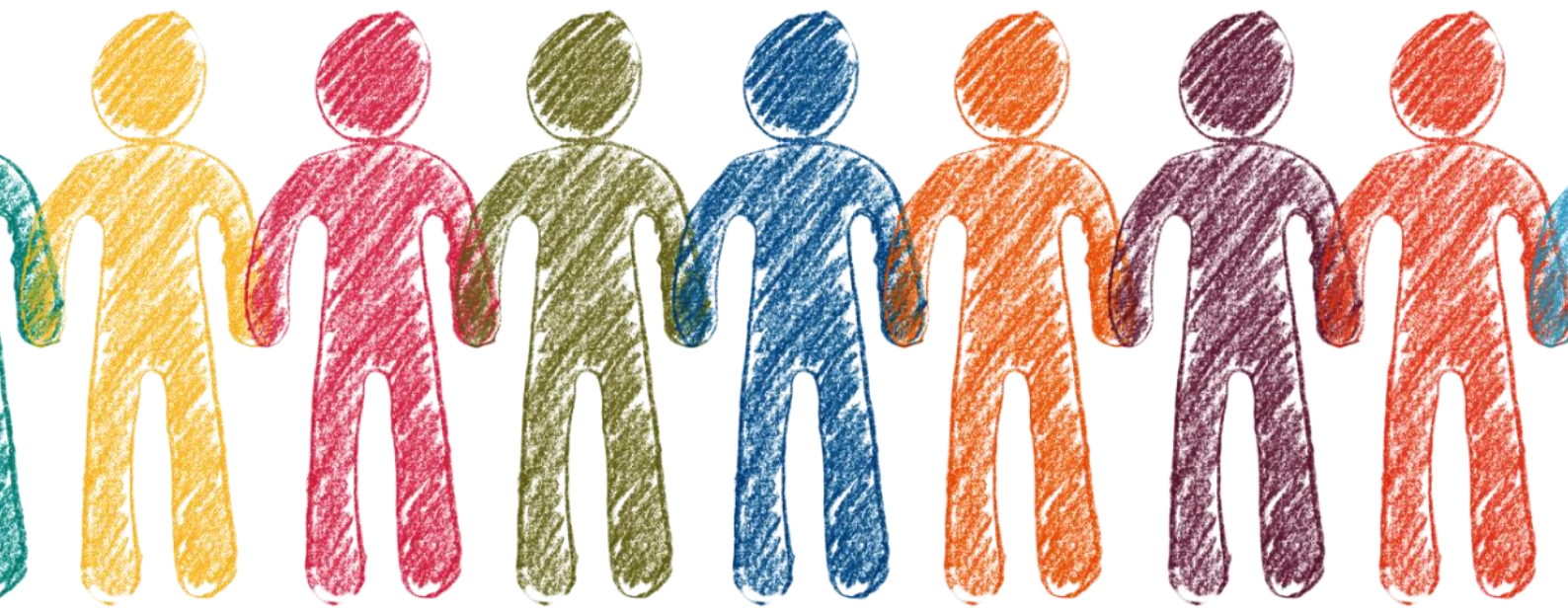




Kristianstads
kommun

Barn- och utbildningsförvaltningen



www.kristianstad.se

Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Femöringens förskola

Planen gäller för kalenderåret eller läsåret

2023-09-01 tom 24-09-01

Planen har reviderats (datum)

2023-06-12

Ansvarig för planen

Ruzica Stanojevic

Barn och elever har varit delaktiga genom

Kontinuerliga samtal utifrån mognad



Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen visar förskolans eller skolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för barns och elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på:

- Skollagens kapitel 6
- Diskrimineringslagens kapitel 3

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Arbetet för likabehandling är en del av förskolan och skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla barn och elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.



1. Lagstiftningen

Skolans arbete mot kränkande behandling regleras i 6 kap. **Skollagen**. I detta kapitel finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje förskola och skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen för att förhindra kränkande behandling. Vidare fastställs skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

I 3 kap. **Diskrimineringslagen** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering.

Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbetet med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, undersöka, analysera, åtgärda samt utvärdera och följa upp. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

Rektorns skyldighet att anmäla kränkningar till huvudmannen är direkt kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda vad som hänt. Därför måste även rektorn eller förskolechefen göra sin anmälan till huvudmannen skyndsamt. Ett exempel på vad Skolinspektionen i ett beslut inte tyckt är tillräckligt skyndsamt är en månad. I det enskilda fallet hade en skola ett arbetsätt och en rutin som gjorde att det gick upp till en månad innan de anmälde kränkande behandling till huvudmannen. Det var inte tillräckligt skyndsamt i skollagens mening, menade Skolinspektionen.

Om huvudmannens utredning om kränkande behandling leder till att man vidtar åtgärder mot en enskild person räknas det som myndighetsutövning. Då har eleven och vårdnadshavaren rätt att få ta del av information i ärendet, till exempel dokumentation om uppgifter och beslut och motivering av beslut. I 29 kapitlet 10 § skollagen finns det hänvisningar till alla de rättigheter man har i samband med myndighetsutövning i skolan.

En löpande dokumentation ska göras av det arbete som bedrivs på grupp- och organisationsnivå. Av dokumentationen ska det framgå om det avser diskriminering, trakasseri eller kränkning. Dokumentationen görs i it-systemet Draftit.

Personalen i förskolan och skolan har också en viktig roll i att upptäcka när barn far illa eller när det finns risk för det. Enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen har alla förskolor och skolor, inklusive var och en av de anställda i verksamheten, en skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Den som omfattas av anmälningskyldigheten har också en skyldighet att lämna alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredningen av ett barns behov av skydd och stöd.



2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Kristianstad ska varje verksamhet årligen upprätta en plan. Planen ska finnas tillgänglig på förskolans eller skolans hemsida.

3. Definitioner

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier. Begreppet "kränkande behandling" tolkas brett och omfattar alltifrån fysiska kränkningar som slag och sparkar, verbala kränkningar som skällsord, tillmälen och nedlåtande kommentarer till mer subtila psykiska eller sociala kränkningar som utfrysning och andra former av medveten uteslutning. De exempel som ges här är inte uttömmande och kränkningar kan förekomma i många andra former.

Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall. Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.



4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Huvudmannen

Ansvar för personalen

Ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i 6 kap. skollagen, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. (6 kap. 5 § skollagen)

Målinriktat arbete

Se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

Se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Skolchef

Skyndsamt anmäla till huvudmannen

Skyndsamt anmäla till huvudmannen, Barn- och utbildningsnämnden, via it-systemet Drafit vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Skolchefen ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Följa upp anmälningar

Ansvarar för att skyndsamt följa upp av rektor anmälda fall av kränkningar, diskriminering och trakasserier.

Rektor

Skyndsamt anmäla till skolchefen

Skyndsamt anmäla till skolchefen, via it-systemet Drafit vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Rektor ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.



Upprätta plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, att planen hålls aktuell, följs upp och finns tillgänglig på hemsidan.

Dokumentation enligt gällande rutiner

Ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling.

Säkerställa stöd åt elever

Ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling samt att stöd ges till den som orsakat händelsen.

Elevhälsan delaktig

Ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar.

Anmälan till socialnämnden

Ansvarar för att göra en anmälan till socialnämnden när det finns en misstanke om att ett barn far illa. enligt 14 kap. §1 socialtjänstlagen.

Kontakt med polis

Ta ställning till kontakt med polis för samråd och att eventuellt anmäla. Se gällande rutin i Skolboken.

Förskolans och skolans medarbetare

Skyndsamt anmäla till rektor

Skyndsamt anmäla till rektor, via it-systemet Drafit vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Rektor ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Kontakt med barnet eller eleven och förälder

Ansvarar för kontakter med barnet eller eleven och vårdnadshavare.

Informera om plan mot diskriminering och kränkande behandling

Informera elever och föräldrar om plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Arbetslaget

Ge stöd och hjälp att hantera situationer

Ge stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen

Arbeta med frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering

Diskutera och arbeta med barn och elever med frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Eventuella förtydliganden eller tillägg till ovanstående ansvarsområden utifrån förskolans/skolans behov:

På Palettens förskola lägger vi mycket stor vikt vid att återge dagens händelser kring barnen/eleverna till vårdnadshavarna för att ge dem möjlighet att samtala med sitt barn i lugn och ro hemma. Detta är särskilt viktigt när händelsen är av kränkande karaktär. Vi uppmanar även vårdnadshavarna att



återberätta de berättelser barnen delger dem om förskolan på hemmaplan, för att öka våra möjligheter att komma till bukt med kränkande situationer på förskolan. Kommunikation är A och O för att lyckas. Vårdnadshavarna delger förskolans pedagoger eller förskolans rektor information kring eventuella kränkningar eller risker för kränkningar. Vi har även en specialpedagog som arbetar övergripande kring stöd och hjälp med handlingsplan, diskussioner i arbetslagen m.m.

5. Mål för förskolans/skolans värdegrundsarbete

De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- Människolivets okränkbarhet
- Individens frihet och integritet
- Alla människors lika värde
- Jämställdhet mellan könen
- Solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

Alla pedagoger ansvarar för att barn får sina behov respekterade och tillgodosedda samt får uppleva sitt eget värde.

Alla pedagoger medverkar till att skapa en öppenhet i arbetsmiljön som innebär att alla ges möjlighet att uttrycka sina tankar, känslor och åsikter.

Alla pedagoger arbetar för en positiv människosyn i alla beslut, dagligt arbete och i alla möten med människor.

Alla pedagoger arbetar för att människors integritet och tillit bevaras genom sekretess, tillit och förtroende för barn, kollegor och vårdnadshavare.

Alla pedagoger arbetar med individen utifrån dess förutsättningar både i förhållningssätt samt med iordningsställande av lekmiljö.

Alla pedagoger arbetar utifrån begrepp som respekt, ansvar och solidaritet genom att diskutera/konkretisera innehåll och betydelse.

Alla pedagoger arbetar för att det utvecklas normer och förhållningssätt för arbetet och samvaron

i gruppen.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor

Uppföljning ska ske: Kontinuerligt

Ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2024-08-30

Ansvarig: Rektor



6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Beskriv de långsiktiga och mer kortsiktiga insatserna av främjande karaktär:

Vi arbetar aktivt för att etablera planen på förskolan så att alla känner att de är väl representerade i likabehandlings- och värdegrundsarbetet. Parallellt med detta ges utrymme att fortsatt hålla gemensamma aktiviteter på förskolan för att stärka engagemanget och gemenskapen. Vid inskolning sker samtal mellan pedagogerna och vårdnadshavarna, i dessa möten läggs grunden för barnets välbefinnande på förskolan. Erbjuder personalen att ta del av alternativ kommunikation, TAKK. Samverkan mellan avdelningarna är viktigt. Exempelvis att låta inskolningar och uppflyttningar få ta tid, viktigt att skapa goda relationer. För att kunna vägleda barnen i samspel och goda relationer är vuxennärvaro, både passiv och aktiv, i leken ute och inne viktigt. Vuxna ska vara goda förebilder i bemötandet och genom sitt förhållningssätt förmedla värdegrunden som finns beskriven i Lpfö 18 och i barnkonventionen.

Ansvarig-/a för genomförande: Alla på förskolan

Uppföljning ska ske: kontinuerligt

Ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2024-08-30

Ansvarig: Rektor

6.2 Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt (se mer under steget Kartlägg). Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Beskriv de långsiktiga och mer kortsiktiga insatserna av förebyggande karaktär:

Pedagogerna är förebilder och visar på olika möjligheter. Personalen stödjer barnen i deras olika val. Vi arbetar extra med målet i läroplanen "Förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation, samt vilja hjälpa andra". 12 (17) På ett konkret sätt skapa känsla av gemenskap, inkludering och tillhörighet i förskolan som en grund för förståelsen av alla människors lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund. Ett exempel: Visa nyfikenhet för barnens modersmål och kulturer, tex genom matsituationen benämna maten på olika språk, räkna på olika språk, sjunga på olika språk etc. Vi arbetar med barnkonventionen och har kontinuerliga samtal i barngrupperna om allas lika värde. Samtal i pedagoggrupperna ev tillsammans med specialpedagog för att skapa förståelse för barns olika behov. Det skall finnas tillgång till redskap, utrustning mm utifrån barnens behov. Vi observerar och dokumenterar vår miljö och undervisning för att skapa inkludering. Vid behov ommöblering för att öka tillgängligheten inomhus. Även insatser utomhus när/om behovet uppkommer. Förskolans



likabehandlings- och värdegrundsarbete ska synliggöras så att alla vet om vilka värden skolan står för och vill uppnå.

Ansvarig-/a för genomförande: Alla på förskolan

Uppföljning ska ske: kontinuerligt

Ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2024-08-30

Ansvarig: Rektor



7. Kartläggning av nuläget

Beskriv hur nuläget kartläggs, t ex. trygghet och trivsel enkät, elevrådsmöte, kränkingsutredningar, kontakter från vårdnadshavare, elevhälsans kartläggningar m.m. Medarbetare och barn/elever ska involveras i kartlägningsarbetet.

Fortlöpande samtal med barnen, vårdnadshavare. Gruppdiskussioner kring nuläget i personalgruppen och återkommande under året på APT och vid utvärderingsdagarna. Stående punkt under våra samverkansmöten som är en gång i månaden. Samtal mellan pedagoger och annan personal (ex. specialpedagog) förs vid behov. Systematiskt kvalitetsarbete som fokuserar på normer och värden och barns inflytande och delaktighet. Exempel på underlag: observationer på barnen, samtal i arbetslaget och med vårdnadshavare. Kommunövergripande enkäter.

Årlig trygghet- och trivselundersökning, "barnens egen skyddsring" som genomförs efter mognad.

Ansvarig-/a för genomförande: Alla på förskolan

Uppföljning ska ske: kontinuerligt

Ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2024-08-30

Ansvarig: Rektor

8. Framtagande av planerna

Beskriv hur planen arbetats fram, och vilka som deltagit i arbetet, inklusive barn och elevers delaktighet.

Alla pedagogerna tar fram planen tillsammans på en planeringsdag. Planen bygger på kommunens mall. Barnen är delaktiga genom samtal kring likabehandling och diskriminering på för åldern lämplig nivå. Vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i vårt arbete med likabehandling genom att den finns på varje avdelning och på vår hemsida.

Ansvarig-/a för genomförande: Alla på förskolan

Uppföljning ska ske: kontinuerligt

Ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2024-08-30

Ansvarig: Rektor

9. Förankringsarbete

Beskriv på vilket sätt planen ska vara ett levande dokument och vara känd och förankrad hos barn, elever, medarbetare och vårdnadshavare:

Planen finns tillgänglig på förskolans hemsida, och i pappersformat på respektive avdelning. Det är personalens ansvar att visa vikarier var den finns. Var och en har eget ansvar att läsa aktuell handlingsplan. Planen presenteras för vårdnadshavare vid inskolning. Rektor ansvarar för att likabehandlingsfrågor diskuteras på personalmöten vid återkommande tillfällen under åren samt ansvarar för att informera och inkludera barn och vårdnadshavare.

Ansvarig-/a för genomförande: Alla på förskolan



Kristianstads
kommun

11 (13)

Uppföljning ska ske: kontinuerligt

Ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2024-08-30

Ansvarig: Rektor



10. Utvärdering

Planen ska årligen utvärderas.

Föregående års plan

Beskriv och utvärdera föregående års åtgärder:

Beskriv åtgärderna.

Vilka deltog i utvärderingen?

Namn

På vilket sätt har barn/elever varit delaktiga?

Beskriv delaktigheten.

Ansvarig/a: **Namn**

Innevarande års plan

Beskriv hur innevarande års åtgärder och insatser ska utvärderas och när detta ska ske:

Beskriv hur utvärdering ska genomföras

Tidpunkt för utvärdering

Ansvarig/a: **Namn**

11. Kompetens

Beskriv på vilket sätt medarbetarnas kompetens kring hur ett målinriktat arbete för att förebygga kränkningar, diskriminering och trakasserier bedrivs hålls uppdaterad.

Beskriv hur kompetensen uppdateras.

Ansvarig-/a för genomförande: **Namn**

Uppföljning ska ske: **datum**

Ansvarig: **Namn**

Utvärdering ska ske: **datum**

Ansvarig: **Namn**



Checklista

Det framgår tydligt om planen gäller verksamhetsår eller kalenderår

Planen är daterad och vem som ansvarar framgår

Resultat av tidigare utvärderingar har vägts in i framtagande av innevarande plan

Planen är upprättad i samverkan med barn och elever

Planen är upprättade i samverkan med pedagogisk personal och skolläda

Elevhälsan har varit delaktig (skola)

En kartläggning är gjord på individ-, grupp- och organisationsnivå

Den fysiska miljön är beaktad

Hur medarbetarnas kompetens ska hållas uppdaterad finns beskrivet

Arbetet sker med aktiva åtgärder genom fyra steg:

- undersöka,
- analysera
- åtgärda
- utvärderas och följs upp

Det fortlöpande arbetet dokumenteras

Främjande insatser finns beskrivna

Förebyggande insatser finns beskrivna

En kartläggning av nuläget är gjord

Rutin för anmälan till rektor finns och följs

Rutin för anmälan till skolchef finns och följs

Rutin för anmälan till huvudmannen finns och följs

Planen finns på verksamhetens hemsida